

Anna Wołczuk, Monika Ostrowska

Wszyscy jesteśmy tacy sami!

ERASMUS+ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 8 W SŁUPSKU

Wiele osób kojarzy program Erasmus+ z wymianami studenckimi, ale w rzeczywistości program ten jest realizowany również w szkołach podstawowych i średnich. Projekt ten może przynieść wiele korzyści uczniom, nauczycielom i całej społeczności szkolnej. Uczniowie biorący udział w programie mają możliwość nawiązania nowych znajomości z rówieśnikami z innego kraju i kultury oraz doskonałą swoje umiejętności językowe. Wymiana kulturowa to największa wartość dodana projektu, który pozwala uczniom poznać odmienną kulturę, kuchnię, zwiedzić ciekawe miejsca i nauczyć się samodzielności i wytrwałości. Uczestnictwo w projekcie może również pomóc w przełamaniu indywidualnych barier oraz odkryciu swoich mocnych i słabych stron.

Szkoła Podstawowa nr 8 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Słupsku podjęła się realizacji programu Erasmus+. Naszym partnerem została doświadczona pod tym względem szkoła Uluonder Ortaokulu w Ankarze. Projekt pt. „Tacy sami w jednym świecie” jest realizowany od 1 czerwca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. Projekt ma na celu zachęcenie uczniów do zainteresowania się kulturami innych krajów i ludzi, co może przyczynić się do rozwoju ich umiejętności międzykulturowych oraz tolerancji wobec innych. Program również stawia na pierwszym miejscu wzajemny szacunek, co jest bardzo ważne w dzisiejszych czasach, kiedy to migracja i wielokulturowość są rzeczywistością w wielu krajach na świecie. Warto zauważyć, że projekt przewiduje uczestnictwo w nim grup defaworyzowanych, co jest bardzo pozytywnym i potrzebnym krokiem w kierunku wyrównywania szans.

Realizacja projektu rozpoczęła się od zapoznania się uczestników tego przedsięwzięcia. Przy pomocy różnorodnych aplikacji uczniowie i nauczyciele przedstawili się, opowiedzieli o sobie i stworzyli mapy myśli. Ponadto każda ze szkolnych społeczności przygotowała film lub prezentację o swoich placówkach, miastach i krajach. Quizy o Polsce i Turcji pozwoliły usystematyzować wiedzę na temat projektowych partnerów. Dodatkowo uczniowie bezpośrednio zaangażowani w działania projektowe rozpoczęli wymianę maili ze swoimi rówieśnikami, a uczniowie klas młodszych wymienili się pocztówkami. Zadanie to nie mogło obyć się oczywiście bez tradycyjnego konkursu na logo projektu.

W kolejnym działaniu pt. „Wasze wynalazki – nasza wygoda” uczestnicy projektu przyjrzyli się rzeczom codziennego użytku, które zostały wymyślone

i zaprojektowane przez obcokrajowców, dzięki czemu poszerzyli swoją wiedzę nt. dorobku kulturowego innych narodów, stali się bardziej tolerancyjni i otwarci na osoby z zagranicy. Co więcej, pracując w grupach, stworzyli oni własne wynalazki, które mogłyby ułatwić nam życie. Pomocne były tu wycieczki do centrów naukowych, w których uczniowie zgłębiali zasady fizyki.

Zadanie o nazwie „Smaczne” dostarczyło wiele ciekawych wrażeń, ponieważ przedstawiciele społeczności szkolnych z Ankary i Słupska mieli okazję spróbować dań typowych dla swoich partnerskich krajów. Uczniowie SP 8 degustowali kuchnię arabską w jednej ze słupskich restauracji, a Turkowie próbowali dań kuchni słowiańskiej w Ankarze. Dodatkowo przetłumaczyli na język angielski przepisy na tradycyjne potrawy swoich krajów, stworzyli z nich książki kucharskie online i wymienili się z partnerami. Następnie dania te zostały przygotowane przez uczniów w domu z rodzicami i przyniesione do szkoły, aby szersza grupa osób mogła ich skosztować.

Czas Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku pozwolił nam poznać swoje zwyczaje i tradycje. Było to tym ciekawsze, że religie dominujące w Polsce i Turcji są różne. Porównanie przygotowań do tych wydarzeń (dekoracje domów, przygotowania w kuchni, piosenki) pozwoliły nam stwierdzić, że rzeczywiście jesteśmy tacy sami w jednym świecie.

Nieodzownym elementem projektów Erasmus+ są mobilności, czyli wyjazdy do partnerskich szkół. Wrażenia, emocje i przeżycia, jakie towarzyszyły odjezdom uczniów z Turcji w Słupsku i naszym w Ankarze, zasługują na oddzielny artykuł. Warto podkreślić, że dzięki tym zadaniom uczestnicy projektu mieli okazję poznać swoich rówieśników i ich środowisko. W ten sposób zwiększyli wiedzę o partnerskim kraju, stali się bardziej tolerancyjni, przełamali wiele stereotypów. Zdobyli doświadczenie bycia obcokrajowcami. Zawarli też cenne znajomości, otworzyli się na nowe doświadczenia i wyzwania.

Jednym z zadań w ramach naszego projektu było przygotowanie scenariuszy lekcji o tematyce migracji i tolerancji. Zadanie to było skierowane do nauczycieli biorących udział w tym przedsięwzięciu. Ze wstępnych rozmów z naszymi partnerami z Ankary wiedzieliśmy, że borykają się oni z dużym zjawiskiem migracji z sąsiednich krajów: Iraku, Syrii, Iranu. Dla polskich nauczycieli problem ten dopiero pojawił się na horyzoncie. Dało się bowiem zauważyć, że do słupskich szkół

zapisywane są dzieci zza naszej wschodniej granicy: Ukrainy, Białorusi, Mołdawii (projekt pisany był jesienią 2021 r. czyli przed wojną w Ukrainie). Sytuacja nabrała jeszcze większego tempa po 24.02.2022 r. Problem migracji, tolerancji i wielokulturowości dotknął nas z całą siłą.

Wspólnie z nauczycielami z Uluonder Ortaokulu w Ankarze postawiliśmy sobie za cel, aby uczniowie poznali wybrane pojęcia i mechanizmy związane z dyskryminacją; lepiej rozumieli wydarzenia oraz procesy historyczne (i współczesne); wyciągali wnioski dotyczące konsekwencji niebezpiecznych mechanizmów społecznych (np. takich zjawisk jak teoria spiskowa czy mowa nienawiści); podjęli dyskusję o bieżących wydarzeniach i konfliktach społecznych oraz refleksję nad własnymi przekonaniem i postawami w sytuacjach międzygrupowych. Ponadto wartością dodaną tego zadania było poznanie metod pracy nauczycieli z Turcji, którzy mają większe i dłuższe doświadczenie w pracy z migrantami.

Dodatkowo na potrzeby wyjazdu polskich uczniów do partnerskiej szkoły, nauczycielka naszej szkoły stworzyła escape room, przedstawiający największe grupy imigrantów w Polsce. Unaoczniała wkład, jaki wnoszą obcokrajowcy do naszego społeczeństwa (piosenkarze, sportowcy, pisarze). Ta forma nauki nie tylko pokazuje zjawisko, z którym spotykamy się na co dzień w naszych szkołach, ale także bawi, uczy logicznego myślenia i doskonali umiejętność pracy w grupie.

Warto wspomnieć, że projekt „Tacy sami w jednym świecie” zakłada spotkania uczniów z obcokrajowcami żyjącymi w naszych małych ojczyznach. Ich relacje i doświadczenia życia na emigracji, ewentualnego szoku kulturowego, jeszcze bardziej uzmysłowiają uczniom, czym jest życie na obczyźnie.

Co więcej, nauczyciele z Polski i Turcji stworzyli listy stron internetowych z materiałami i scenariuszami lekcji o uchodźcach, migracji i wielokulturowości, które można wykorzystać na lekcjach wychowawczych, wos-u, geografii lub w pracy z najmłodszymi uczniami szkół.

Mimo, iż projekt jest jeszcze w toku realizacji, można zauważyć wypracowane już rezultaty. Są to uwrażliwienie uczniów na losy osób migrujących, zwiększenie wiedzy o innych krajach, otwarcie uczniów na nowe doświadczenia, chęć do podejmowania wyzwań, udoskonalenie umiejętności pracy w grupie i posługiwania się językiem angielskim, wzmocnienie grup defaworyzowanych, podniesienie jakości pracy szkoły. Podczas realizacji działań projektowych uczniowie stworzyli książki online: kucharskie, prezentujące wynalazki, zwyczajnie świąteczne, albumy z mobilności. Finalnym produktem naszego przedsięwzięcia będą gazety, które podsumują cały projekt.

Scenariusze lekcji, escape room i listę stron www można pobrać ze strony internetowej Szkoły Podstawowej nr 8 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Słupsku.

Anna Wołczuk

Nauczyciel języka angielskiego i koordynator projektu Erasmus+ w Szkole Podstawowej nr 8 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Słupsku.

Monika Ostrowska

Nauczyciel języka polskiego, angielskiego i niemieckiego w Szkole Podstawowej nr 8 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Słupsku.